

Звіт ГО «Разом проти корупції» про громадський моніторинг виконання Державної антикорупційної програми (березень 2024)

Освіта і наука

Захід 2.7.6.1.1. Внесення змін в ліцензуванні освітньої діяльності

Строки заходу	Прогрес заходу	Статус заходу
01.03.2023 - 31.08.2023	30%	пропуск строків

■ Успіхи

Виконання заходу розпочато. 10.08.2023 р. у ВРУ зареєстровано [законопроект № 9601 «Про внесення змін до деяких законів України щодо дебіюрократизації діяльності ЦОВВ у сфері освіти і науки»](#), який, зокрема, передбачає:

1. усунення конфлікту інтересів МОН як засновника та органу ліцензування закладів освіти;
2. передачу від МОН на користь Державної служби якості освіти повноважень щодо ліцензування провадження освітньої діяльності у сферах вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти, а також функцій зі здійснення заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог ліцензійних умов, звільнення таким чином МОН від виконання невластивих йому функцій.

Розроблення ліцензійних умов провадження освітньої діяльності залишається за МОН в межах функції забезпечення нормативно-правового регулювання в галузі.

■ Перешкоди та ризики

Законопроект № 9601 не включає частини індикаторів заходу 2.7.6.1.1., а саме положень про те, що ліцензуванню підлягає лише освітня діяльність за освітніми програмами, які передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання згідно із затвердженням МОН переліком. Законопроект, яким передбачено досягнення всіх індикаторів заходу, на сьогодні не прийнятий та не набрав чинності.

В свою чергу, МОН звернулося до КМУ щодо перенесення термінів виконання індикатора 2 заходу (ліцензування освітньої діяльності лише за регульованими професіями) на рік після припинення чи скасування воєнного стану. На думку МОН, виконання цієї частини заходу в умовах воєнного стану в Україні поставить під загрозу забезпечення безпеки учасників освітнього процесу з боку недобросовісних ЗВО, що можуть стати ініціаторами освітнього процесу без мінімально необхідних для цього матеріально-технічних та кадрових умов. Враховуючи відсутність в Україні запобіжників проти таких зловживань, пропозиція МОН є цілком слушною.

МОН продовжує здійснювати повноваження засновника щодо більшості державних закладів освіти і одночасно є органом ліцензування провадження освітньої діяльності у сферах вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти, який також здійснює заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог ліцензійних умов. Така концентрація повноважень створює для МОН конфлікт інтересів засновника та органу ліцензування закладів освіти, з чим погоджується саме МОН.

Строк виконання заходу пропущено. Індикатори виконання заходу не досягнуто в повному обсязі. Антикорупційні запобіжники поки не запроваджено.

■ Необхідні дії та рекомендації

МОН та Комітету ВРУ з питань освіти, науки та інновацій забезпечити невідкладне прийняття законопроекту № 9601 в частині передачі від МОН на користь Державної служби якості освіти повноважень щодо ліцензування провадження освітньої діяльності у сферах вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти.